

9. srpna

SV. TEREZIE BENEDIKTY OD KŘÍŽE (EDITH STEIN), PANNY A MUČEDNICE, SPOLUPATRONKY EVROPY

SVÁTEK

Edith se narodila 12. října 1891, na Den smíření (jom kipur), v liberální židovské rodině ve Vratislavi jako nejmladší z jedenácti sourozenců. Studovala germanistiku a filosofii, byla asistentkou Edmunda Husserla. Ve třiceti letech – ovlivněna četbou Knihy života Terezie z Avily – přijala křest. V lednu 1933 se stal Hitler kancléřem, hned téhož roku začalo pronásledování Židů a záhy i katolíků, vznikly první koncentrační tábory, Edith byla znemožněna její dosavadní vědecká a pedagogická činnost. O situaci v zemi informovala dopisem papeže Pia XI. a žádala ho, aby nemlčel (encyklika odsuzující rasismus a nacionalismus však vyšla až v březnu 1937). V roce 1933 vstoupila na tereziánský Karmel v Kolíně nad Rýnem. Ke svému křestnímu jménu Terezie připojila Benedikta od Kříže, v klášteře pokračovala v psaní filosofických a duchovních textů. Věčné sliby složila v dubnu 1938, po Křišťálové noci v listopadu 1938 jí nabídly azyl karmelity v holandském Echtu. V srpnu roku 1942 byla spolu s dalšími holandskými řeholnicemi židovského původu deportována do Osvětimi, kde pravděpodobně 9. srpna zahynula v plynové komoře. Život cíleně obětovala za židovský národ a za mír, své řeholní povolání přijala jako účast na Kristově kříži. Papež Jan Pavel II. ji roku 1987 blahorečil, v roce 1998 svatořečil, o rok později prohlásil za spolupatronku Evropy.

Společné texty o jedné mučednici, nebo o pannách.

Uvedení do první modlitby dne

Ant. Pojdme, klaňme se Hospodinu, živému Bohu, který se zjevil Izraeli.

Modlitba se čtením

HYMNUS+ (nápěv č. 6)

Má duše žízní jen po živém Bohu,
ve dne i v noci Tebe, Pravdo, hledám,
kdy už smím přijít, Tvou tvář spatřit mohu?
Své oči zvedám.

Své oči zvedám k horám, Pane milý,
buď sám jim rádcem, strážce Izraele,
když ve Tvém Synu poznat zatoužily
Vykupitele.

Vykupitele, Pána po pravici,
na něhož národ vyvolený čeká
a jehož božský život v křtitelnici
do duše vtéká.

Do duše vtéká světlo Jeho Slova,
do Jeho smrti křtem jsme ponořeni,
jsme kováni do kříže Ježíšova
v svém utrpení.

V svém utrpení za oporu chceme
mít, Terezie Benedikto, tebe,
ať v protivenstvích z cesty nesejdeme,
vypros nám nebe.

Vypros nám nebe, plnost odevzdání
a plnost pravdy, která ve tmách svítí,
ať nocí víry jdeme bez ustání
k plnosti bytí.

K plnosti bytí, kde se chvála vzdává
Otcí, který nás v pravdě posvěcuje,
Duchu i Synu, jenž nám slávu dává,
nás sjednocuje. Amen.

Nebo:

(nápěv Ejhle nástroj, hymnus z Velkého pátku, DMC hymnář, str. 59)

Dcero lidu Izraele,
tmu proniká tvé volání:
„Počátek a cesta – kdo je?
Kdo život?“ – se ptáš v hledání.

Není marné tvé volání,
Bůh, počátek světa všeho,
sám se ke tvé touze sklání.
On je cesta, pravda, život.

Nikde jinde plnost není.
Užaslá, že pravdu teď znáš,
ponořením v pramen křestní,
dcerou církve být začínáš.

Světlem svému jsi národu,
o Kristu mu láskou svědčíš,
mírniš bolest a chudobu,
tajemstvím ho skrytým učíš.

Z mízy kříže zde jsi žila,
kříž vtiskl tvář i duši tvé,
z lásky k němu jsi přijala
utrpení, bolesti své.

Mučednice jsi pro Krista,
sestro naše, veď nás pravdou:
cesta je do světla jistá,
vede křížem a temnotou.

Buď slaven Bůh Izraele,
pramen pravdy, zřídlo všech krás,
svého Ducha dal nám cele,
ve svém Synu vyvolil nás.

DRUHÉ ČTENÍ +

Z duchovních spisů svaté Terezie Benedikty od Kříže

(E. Stein, Werke: 11 Band: Verborgenes Leben, 124-126)

Buď pozdraven, Kříži, jediná naděje!

Buď pozdraven, Kříži, naše jediná naděje! – tak voláme spolu s církví v době Svatého týdne, který je věnován rozjímání o hořkém utrpení našeho Pána Ježíše Krista.

Svět je v plamenech, boj mezi Kristem a antikristem otevřeně vypukl. Když se rozhoduješ pro Krista, může tě to stát život.

Před tebou visí Spasitel na kříži, protože se stal poslušným až k smrti na kříži.¹ Přišel na svět, ne aby činil vůli svou, ale vůli svého Otce.² Když chceš být nevěstou Ukřižovaného, musíš se úplně zříci vlastní vůle a nemít jinou touhu než plnit vůli Boží.

Tvůj Spasitel visí před tebou nahý a zbavený všeho, protože si zvolil chudobu. Kdo ho chce následovat, musí se zříci každého pozemského vlastnění.

Tvůj Spasitel visí před tebou s proboděným Srdcem. Prožil krev svého Srdce, aby získal srdce tvoje. Když ho chceš následovat ve svatě čistotě, tvé srdce musí být osvobozené od každé pozemské touhy: Ježíš Ukřižovaný ať je jediným předmětem každé tvé žádosti, každého přání a každé tvé myšlenky.

Svět je v plamenech. Požár by mohl zachvátit i náš dům. Ale vysoko nad plameny se tyčí kříž. A ony ho nemohou pohltnout. On je cesta ze země k nebi. Kdo ho obejme s vírou, láskou a nadějí, ten bude vyneseny až do výšin, do lůna Trojjediného.

Svět je v plamenech. Žene tě to k tomu, abys je hasila? Pohléd' na kříž! Z otevřeného Srdce prýští krev Vykupitele. Ta hasí plameny pekla. Osvobod' své srdce věrným plněním svých slibů, a pak tvé srdce zaplaví potoky božské lásky, které z něho budou přetékat a zúrodnovat svět až do končin země.

V síle kříže můžeš být přítomná na všech místech bojů a bídy; všude tě ponese jeho milosrdná láska, láska vyvěrající z božského Srdce, která všechno zavlaží jeho drahocennou krví – ta utěší, uzdraví a přinese spásu.

Oči Ukřižovaného se na tebe upírají tázavým a zkoumavým pohledem. Chceš znovu se vši vážností uzavřít smlouvu s Ukřižovaným? Co mu odpovíš?

*Pane, ke komu půjdeme? Jen ty máš slova věčného života!*³ – Ave Crux, spes unica!

¹ Srov. Fil 2,8. ² Srov. Jan 6,38 ³ Jan 6,68

ZPĚV PO DRUHÉM ČTENÍ

1 Kor 1,23-24; srov. Řím 10,1

My kážeme Krista Ukřižovaného. Židy to uráží a pohané to pokládají za hloupost. * Pro ty, kdo jsou povoláni, ať jsou to židé nebo pohané, je Kristus Boží moc a Boží moudrost.

V. Toužím z celého srdce a modlím se k Bohu, aby Izrael došel spásy. * Pro ty.

Nebo:

Ze spisu „Vánoční tajemství“
od svaté Terezie Benedikty od Kříže

(Das Weihnachtsgeheimnis, Herder Verlag 1988. s. 61-64)

Žít od Eucharistie k Eucharistii

*Kdo jí mé Tělo a pije mou Krev, má život věčný.*¹ Spasitel, který ví, že jsme a zůstáváme lidmi, kteří mají denně co bojovat se svými slabostmi, přichází našemu lidství na pomoc vpravdě božským způsobem. Jako potřebuje pozemské tělo každodenní chléb, tak vyžaduje i božský život v nás stálou výživu. Toto je *živý chléb, který sestoupil z nebe.*² Kdo jej skutečně učiní svým každodenním chlebem, v tom se denně naplňuje vtělení Slova. A to je zřejmě ta nejjistější cesta, jak dosáhnout stálého spojení s Bohem, jak vrůstat každý den pevněji a hlouběji do mystického těla Kristova. V našem životě má být vytvořen prostor pro eucharistického Spasitele, aby mohl přetvořit naše bytí ve svůj život; žádá se tu snad příliš? Člověk stihne tolik neužitečných věcí, v nichž po kouskách rozplývá svůj čas i síly. Copak si ráno opravdu nemůže vyšetřit jednu hodinu, kdy se nerozptyluje, ale soustředí; kdy se nespotřebává, ale dostává sílu pro celý nadcházející den?

Je však samozřejmě zapotřebí víc než této jedné hodiny. Člověk musí žít od Eucharistie k Eucharistii – tak, aby se dokázal vždy znovu vrátit. Už si nemůže žít podle svého,

i kdyby jen tu a tam. Nemůžeme utéci před tím, jak o nás smýšlejí druzí, s nimiž se dennodenně stýkáme. I když nám nic neřeknou, cítíme, jak se k nám staví. Snažíme se přizpůsobit a vyhovět svému okolí, a když to nejde, stává se nám soužití utrpením.

Tak je tomu také v každodenním styku se Spasitelem. Člověk je postupně stále citlivější na to, co se Pánu líbí a co ne. Byl-li dříve se sebou celkem vzato docela spokojen, teď to bude jiné. Najde mnoho věcí, které jsou špatné, a změní je, pokud je to v jeho silách. Objeví mnoho věcí, které nemůže pokládat za krásné a dobré, a které je přece jen tak těžké změnit. A tak se člověk ponenáhlu velmi zmenší a zpokorní, stane se trpělivým a shovívavým k třískám v očích těch druhých, protože má dost starostí s trámem ve vlastním oku. A konečně se také naučí snášet sám sebe v neúprosném světle Boží přítomnosti a odevzdávat se Božímu milosrdenství, které se dokáže vypořádat se vším, na co jsou naše síly krátké.

Od sebeuspokojení „dobrého katolíka“, který si „plní své povinnosti“, čte „dobré noviny“, „správně volí“ a tak dále, ale koneckonců dělá pořád jen to, co se mu líbí, k životu, kdy se necháváme Bohem vést, k životu, který přijímáme z Božích rukou, v prostotě dítěte a pokoře celníka, vede dlouhá cesta. Kdo však touto cestou jednou prošel, ten se už po ní nikdy nebude chtít vracet nazpátek.

¹ Jan 6,54 ² Jan 6,51

ZPĚV PO DRUHÉM ČTENÍ

z modlitby sv. Terezie Benedikty od Kříže

Přicházíš ke mně každé ráno, jsi mým prvním pokrmem, *
už nejsem, co jsem kdysi byla.

V. Tvoje tělo proniká tajemně tělo mé a tvá duše se spojuje
s mojí * už nejsem, co jsem kdysi byla.

Chvalozpěv Bože, tebe chválíme.

Závěrečná modlitba jako v ranních chválách.

Ranní chvály

HYMNUS (nápěv č. 11)

S hořícím srdcem, po cestě kříže,
vedena Duchem, chce světa tíže
společně s Kristem na sebe brát,
společně s Kristem na sebe brát.

Kdo hledá pravdu, ten hledá Krista,
i když to neví – tím je si jistá –
jednou se potká s ním tváří v tvář,
jednou se potká s ním tváří v tvář.

Poznala bolest i hloubku bytí,
v temnotě noci tvá Pravda svítí
pro Terezii Benediktu,
pro Terezii Benediktu.

KRÁTKÉ ČTENÍ

Srov. Mdr 8,21

Vím, že moudrost dostanu jenom jako dar Boží – a to už patří k moudrosti: vědět, koho je darem.

ZPĚV PO KRÁTKÉM ČTENÍ

O. Raduj se, požehnaná, * před tváří Hospodina.

V. Zpívej novou píseň * před tváří Hospodina. Sláva Otci. Raduj se.

Antifona k Zachariášovu kantiku

Bůh jí dal neobyčejnou moudrost, o jejíž získání se poctivě snažila a nezištně ji rozdávala.

PROSBY

Buď veleben Bůh, náš Otec, jenž nám ve svém Synu daroval spásu. Modleme se k němu:

Bože, náš Otče, vyslyš nás.

Svému lidu jsi ukazoval cestu ohnivým sloupem,

— dej, ať následujeme tvého Syna, a máme tak světlo života.

Ke svému lidu jsi mluvil skrze Mojžíše,

— dej, ať zůstaneme věrni tvému Synu, vždyť on má slova věčného života.

Svůj lid jsi na poušti sytil manou,

— dej, ať přicházíme k tvému Synu, vždyť on je chlebem života.

Žízeň svého lidu jsi utišil vodou ze skály,

— dej, ať poznáváme tvého Syna, vždyť on nám dává vodu života.

Ze svého izraelského lidu jsi povolal svatou Terezii Benediktu, aby uvěřila v tvého Syna,

— přitáhni nás ke svému Synu, vždyť on je cesta, pravda a život.

Otče náš.

ZÁVĚREČNÁ MODLITBA +

Bože našich otců, tys dal svaté Terezii Benediktě skrze její mučednictví dokonale poznat vědu kříže; vezmi i nás do školy kříže a na její přímluvu nám dej, abychom neúnavně hledali tebe, nejvyšší Pravdu, a zůstali až do smrti věrni věčné smlouvě lásky, zpečetěné krví tvého Syna ke spáse celého světa. Neboť on s tebou...

Nebo:

Bože živých, Bože Abrahámův, Izákův a Jakubův, tys bohatě obdaroval srdce i rozum svaté Terezie Benedikty a přivedl ji k poznání a následování tvého ukřižovaného Syna. Dej, ať v něm všichni lidé poznají svého Spasitele a skrze něho dojdou k věčnému patření na tebe. Neboť on s tebou ...

Nešpory

HYMNUS+

(nápěv Ejhle nástroj, hymnus z Velkého pátku, DMC hymnář, str. 59)

Povolal tě Bůh tvým jménem,
abys nesla kříže tíži
spolu s jeho milým Synem,
když se Kalvárii blíží.

Tys jak Ester nasadila
za tvůj lid svůj život cele,
když jej krutě zničit chtěla
zlá nenávist nepřítele.

S láskou objímáš kříž Páně
– on je naší spásy cenou –
a přijímáš odhodlaně
i smrt hořkou, bezejmennou.

Kdo se úzkou cestou vydá,
ke světlu za tmy putuje,
kdo svůj život za druhé dá,
ten Boha vpravdě miluje.

Nebo: (nápěv č. 15)

Bůh tě povolal tvým jménem,
abys nesla kříže tíži
spolu s jeho milým Synem,
když se Kalvárii blíží.

Tys jak Ester nasadila
za svůj národ život cele,
když jej krutě zničit chtěla
zlá nenávist nepřítele.

Nesme kříž svůj, mějme víru,
že nám pomůže jej nésti.
V časném světě není míru,
nedejme se k spánku svěsti.

S láskou objímáš kříž Páně
– on je naší spásy cenou –
a přijímáš odhodlaně
i smrt hořkou, bezejmennou.
Obětujme svoje žití,
oddejme se Bohu cele,
ať pak můžem věčně zřítí
v nebi svého Spasitele.

Nesme kříž svůj, mějme víru,
že nám pomůže jej nésti.
V časném světě není míru,
nedejme se k spánku svěsti.

KRÁTKÉ ČTENÍ

2 Kor 1,3-5

Bud' veleben Bůh, Otec našeho Pána Ježíše Krista, Otec milosrdenství a Bůh veškeré útěchy. On nás těší ve všech našich souženích, abychom pak mohli těšit druhé v jakémkoli soužení tou útěchou, jakou Bůh potěšuje nás. Jako se na nás ze všech stran valí Kristovo utrpení, tak se nám také skrze Krista dostává všestranné útěchy.

ZPĚV PO KRÁTKÉM ČTENÍ

O. Požehnaná jsi od Pána, nejvyššího Boha, * tvá chvála nikdy nevymizí z úst lidí. Požehnaná.

V. Pán proslavil tvé jméno, * tvá chvála nikdy nevymizí z úst lidí. Sláva Otcí. Požehnaná.

Antifona ke kantiku Panny Marie

Život je pro mě Kristus a smrt je pro mě zisk. Nechci se chlubit ničím jiným než křížem našeho Pána Ježíše Krista.

PROSBY

Modleme se k Ježíši Kristu, Synu živého Boha:

Králi slávy, smiluj se nad námi.

Jako vítěz jsi usedl po Boží pravici ve slávě svého Otce,

— pomoz, ať jsme všichni věrohodnými svědky tvé radostné zvěsti.

Byls poslán, abys shromáždil děti Izraele,

— dej, ať v tobě lid staré smlouvy pozná slíbeného Mesiáše.

Tys přijal život svaté Terezie Benedikty obětovaný za záchranu židovského národa a mír pro všechny,

— na její přímluvu daruj celému světu pokoj a spásu.

Tys učil lidi přemáhat zlo dobrem,

— dej, ať mezi všemi národy roste vzájemný respekt, úcta a porozumění.

Tys Davidův potomek a zářivá jitřní hvězda,

— dovrš dílo svého milosrdenství na našich zemřelých.

Otče náš.

Závěrečná modlitba jako v ranních chválách.